

ПРИМЉЕНО 3.03.2010	
ОРГАНИЗАЦИЈА	БРОЈ
0603	21711

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

<p>I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ</p> <ol style="list-style-type: none"> Датум и орган који је именовано комисију: Научно-наставно веће Природно-математичког факултета у Новом Саду на IV седници одржаној 24. 12.2009 године. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: <ol style="list-style-type: none"> Др Слободан Марковић, редовни професор, Физичка географија, 01.10.2009, Природно-математички факултет у Новом Саду - председник Др Саша Кицошев, редовни професор, Друштвена географија, 25.05.2001, Природно-математички факултет у Новом Саду - ментор Др Јасмина Ђорђевић, ванредни професор, Друштвена географија, 24.04.2008, Природно-математички факултет у Новом Саду - члан Др Бранка Тошић, ванредни професор, Просторно планирање, 01.11.2006, Географски факултет у Београду – члан
<p>II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ</p> <ol style="list-style-type: none"> Име, име једног родитеља, презиме: Мр Љубомир Стеван Јовановић Датум и место рођења, општина, Република: 10. 07. 1957, Тршановци, Брус, Србија Датум одбране, место и назив магистарске тезе: 22. 11.2007, Нови Сад, ПМФ, Универзитета у Новом Саду, „Туристичка валоризација резервата биосфере Голија – Студеница и одрживи развој” Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Туризам
<p>III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: „Туристичко уређење Старе планине”</p>
<p>IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:</p> <p>Докторска дисертација је обрађена на 320 страница које поред предговора и увода садрже 12 поглавља са 194 библиографске јединице, 44 табеле, 20 слика, седам карата и четири графика.</p> <p>У првом поглављу аутор анализира основне карактеристике савременог туризма, теоријске концепте одрживог развоја туризма, однос туризма и простора, моделе резервације простора за туризам, моделе организације туристичких простора, као и планске основе туристичког уређења простора са посебним освртом на планске основе развоја туризма на подручју Старе планине. Туристички ресурси који у основи обухватају туристичке атракције, туристичку супраструктуру, туристичку инфраструктуру, туристичке агенције, туристичку организованост дестинације, туристичке кадрове, геотуристички положај, очувану природу, повољно правно и економско окружење, итд. предмет су анализе другог поглавља у коме је посебна пажња посвећена природним карактеристикама подручја Старе планине, која због изузетног рељефа, богате флоре и фауне, као и многобројних нетакнутих речних изворишта</p>

представља добро од изузетног значаја. Анализа трендова у савременом туризму и конкурентских дестинација дата је у **трећем** поглављу. SWOT анализа (преглед тренутних интерних снага (Strengths) и недостатака (Weaknesses), екстерних могућности (Opportunities) и претњи (Threats) туризма) ширег подручја Старе планине дата је у **четвртном** поглављу. Реч је о стандардној анализи која на основу анализе природних и створених потенцијала и спроведених истраживања на овом подручју пружа основу за објективну процену реалних развојних потенцијала Старе планине. **Пето** поглавље докторске дисертације под насловом "Потенцијали тржишта" садржи анализу тржишта у Европи, са посебном анализом планинског туризма у Европи, анализу потенцијала туристичког тржишта у Србији, анализу туристичког промета планинских туристичких дестинација у Србији, анализу ставова потенцијалних корисника туристичких услуга, као и процену тржишног потенцијала планинских дестинација у Србији, укључујући из ових анализа изведену процену тржишног потенцијала скијалишта на Старој планини. Туристичко уређење простора планинских дестинација свој узор има у туристичким дестинацијама Алпске регије у којима је више од једног века текао процес обликовања туристичких дестинација планинских подручја алпских земаља и процес формирања једног од најсложенијих производа у области туризма. Аутор с правом у **шестом** поглављу закључује да су динамичне економске промене у европском друштву, технолошки напредак у развоју инфраструктуре, раст животног стандарда, повећање обима слободног времена и друге промене у сфери друштва и економије, непрестано утицале на развој скијашке и спортско-рекреативне инфраструктуре планинског туризма и све веће интересовање туриста за планине. Паралелно са технолошким развојем и тржишним позиционирањем, текао је и процес организационог развоја, што све заједно чини једно вишедеценијско искуство, које је утицало на развој планинских дестинација и ван алпског подручја. Појава концепта ризорта на северноамеричком континенту такође је утицала на развој комплексних модела интегралног места за одмор, које са комплексима скијашке инфраструктуре чини основ туристичког уређења простора планинских туристичких дестинација. Уређење туристичких простора, које у основи обухвата *планирање, реализацију, евалуацију и управљање туристичким пројектима*, заснива се на постављеним стратегијским циљевима развоја туризма туристичких дестинација. Полазећи од ове чињенице аутор у **седмом** поглављу констатује да је основа за развој одрживог туризма у туристичким дестинацијама стратегијски мастер план као документ којим се планира и организује будући развој. Примарни циљ овог поглавља је утврђивање концепта туристичког уређења простора Старе планине. Изведени циљеви су далековидији и комплекснији и теже да дају допринос свеукупном одрживом развоју овог подручја, а тиме и нов (повратни) ефекат економске и еколошке оптимизације саме туристичке привреде. У овом поглављу дат је концепт туристичких производа у односу на потенцијале и циљеве развоја туризма као и детерминанте развоја планинских туристичких дестинација. Полазећи од правила и стандарда за уређење планинских дестинација као системских целина, у складу са постављеним циљевима развоја, утврђеног портфолиа туристичких производа и детерминанти развоја планинских дестинација, туристичко уређење простора Старе планине у докторској дисертацији је одвојено у посебне функционалне целине, које обухватају уређење туристичке инфраструктуре, планирање развоја туристичке супраструктуре и уређење техничких инфраструктурних система. Уређење туристичке инфраструктуре, која представља нервни систем планинске туристичке дестинације односи се на просторе за провођење активног одмора на планини, рурално-традиционалне просторе и заштићену природу Старе планине обрађено је у **осмом** поглављу. Најзначајнији инфраструктурни систем за провођење активног одмора на планини, нарочито у домену зимског туризма, представља скијалиште чије

планирање аутор разрађује до детаља са свим елементима овог комплексног система. Анализом постојећих планских решења у складу са резултатима истраживања спроведеним у овом раду дат је оптималан модел развоја скијашког система за Стару планину. У домену уређења туристичке инфраструктуре за рурално-традиционалне просторе и заштићену природу Старе планине аутор анализира пројекте који представљају обележја многих планинских туристичких дестинација, као што су: излетничке стазе, тематске пешачке руте типа „прича планине”, систем видиковаца, интерпретационе центре и центре за прихват посетиоца, авантуристичке паркове, рурално етно-насеље и туристичка сигнализација. Планирање система смештајних објеката које се односи на дестинацијски ризорт (место за одмор), села за одмор и потенцијална туристичка места обрађено је у **деветом** поглављу. Аутор сматра да Стара планина тржишту треба да се представи као иновативни ризорт и савремени скијашки центар, који ће бити покретачи развоја осталих туристичких активности, у складу са могућностима простора. Полазећи од ових претпоставки, у складу са искуствима и праксом планирања планинских туристичких дестинација, уређење основних објеката смештајне понуде планирано је у складу са стандардима и правилима који се примењују у развоју савремених планинских дестинација у свету. Развој туризма је условљен развојем техничких инфраструктурних система (саобраћајна инфраструктура, хидротехничка инфраструктура, енергетска инфраструктура, телекомуникациона инфраструктура и инфраструктура заштите животне околине), који представљају нервни систем туристичких дестинација. Развој инфраструктуре обрађен је у **десетом** поглављу чиме су створене базне претпоставке за развој пројеката туристичке инфраструктуре, туристичке супраструктуре, као и других објеката и садржаја од значаја за развој туризма на простору Старе планине. У **једанаестом** поглављу аутор анализира предложене моделе прве фазе развоја туристичког ризорта и скијашког центра, нарочито предложене моделе развоја инфраструктурних система (саобраћај, комунална инфраструктура, енергетска инфраструктура, телекомуникациона инфраструктура, термотехничке инсталације, озелењавање површина), правила за изградњу објеката, изводи процену потребних улагања за развој планираних садржаја прве фазе развоја пројекта Стара планина, предлаже начин финансирања, управљачки модел, начин и моделе реализације пројеката и утврђује правни и плански основ реализације прве фазе развоја туризма на Старој планини. Планови управљања растом туризма не значе само стриктно просторно планирање, него и утврђивање контролног механизма за мерење утицаја туризма и других активности на дестинацији на природну и културну средину, али и локалну заједницу. Полазећи од става да политика развоја треба да се темељи на полазишту да је заштита и унапређење природних туристичких потенцијала, пресудан услов дугорочног одржања рекреативних туристичких вредности и конкурентности понуде у **дванаестом** поглављу дата је детерминација еколошких капацитета. Аутор сматра да у планирању развоја туризма на територији Старе планине посебно мора да се води рачуна о међународним препорукама за креирање политика и планирање развоја одрживог туризма (UNEP, WTO) у којима се експлицитно издваја 12 циљева који се односе на економску целисходност, локални просперитет, запошљавање, социјалну правду, пуно задовољење потреба посетилаца, локално управљање и организовање, заштиту културног блага, благостање заједнице, физички интегритет предела/простора, биолошку разноврсност, мудро коришћење ресурса и чистоћу окружења.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У првом поглављу дисертације „Анализа општих услова уређења простора” аутор указује

на основне промене целине просторног система које се дешавају кроз процес туристичког уређења простора. Најзначајнији развојни чиниоци детерминисани су друштвеним процесима који за последицу имају промене које се дешавају у туризму али и у комплементарним делатностима (саобраћај, трговина, пољопривреда, занатство, заштита животне средине). Анализом карактеристика савременог туризма, односно одрживог развоја туризма, као основног принципа и начина развоја ове делатности, затим односа туризма и простора, као и промена и начина просторне организације туризма у дисертацији су постављене основе за планирање туристичког уређења простора у складу са условима и критеријумима које подразумева тзв. „нови” туризам или ново туристичко тржиште. У другом поглављу анализом туристичке ресурсне основе Стара планине обухваћене су: туристичке атракције, туристичка супраструктура, туристичка инфраструктура, туристичке агенције, туристичку организованост дестинације, туристички кадрови, геотуристички положај, очувано природно окружење, правно и економско окружење, итд. Полазећи од става да туристичке атракције представљају темељни туристички ресурс сваке туристичке дестинације, који одређује и условљава њену туристичку понуду и развој туризма уопште, аутор применом изворног концепта функционалне класификације потенцијалних и реалних туристичких атракција, осмишљава алат и технике које у туристичком планирању представљају полазну основу за стварање туристичког производа који тражи „ново” туристичко тржиште. У трећем поглављу аутор са правом констатује да савремени туризам као интегрални део друштва утиче на друштвене промене али и трпи промене друштвеног система. Друштвене норме, било економске, социјалне итд., константно се мењају, као и трендови њиховог развоја, што непосредно утиче на туристичку делатност. За туристички сектор јако је важно да се прилагођава променама у раним фазама. Анализом конкурентских дестинација у дисертацији су посебно издвојене активности везане за обликовање производа или услуга, маркетинга и инвестиција у туризму којима савремене дестинације одговарају на изазове промена које условљавају преференце и понашање туриста другачијег од начина забележеног у прошлости. Анализом тржишта како европског тако и домаћег аутор дефинише тржишне могућности Старе планине и у складу са реалним туристичким атракцијама простора креира основне елементе туристичког уређења, фазе развоја и кључне развојне пројекте. Потенцијали тржишта су једна од кључних детерминанти развоја, фактор који је један од покретача развоја али у исто време и кључни ограничавајући чинилац. Анализом тржишних могућности створени су реални основи за развојну стратегију до чијег концепта аутор долази и анализом развоја планинских дестинација, нарочито планинских дестинација у заштићеним природним добрима, утврђујући факторе успеха дестинација, који су основ за концепт стратешког планирања развоја туризма на овом подручју. На основу процене тенденција глобалних туристичких кретања и анализе и валоризације укупних туристичких потенцијала у дисертацији су утврђени циљеви и оквири средњорочног и дугорочног развоја туризма који би требало да афирмишу концепт најрационалнијег и најфункционалнијег организовања туризма.

– Стара планина на туристичком тржишту треба да се позиционира као модерна планинска дестинација која нуди искуства и доживљаје у заштићеном природном окружењу, промовишући лепоту живота на планини.

– основну туристичку структуру дестинације чине: иновативни и модерни „ризорт”, унапређена туристичка места и туристичка села, и савремен и конкурентан скијашки центар.

– конкурентност туристичке дестинације изградиће се на атрактивности туристичких потенцијала и применом савремених стандарда у планирању развоја и реализацији пројеката планинског туризма на принципима одрживог развоја.

– развој туризма реализоваће се у фазама, тако да у првој фази (три– четири године) треба формирати смештајни потенцијал обима 4.000–5.000 истовремених корисника и тим путем

створити слику атрактивне дестинације која ће органским растом достићи преко 20.000 истовремених корисника. У поглављу „Уређење туристичких инфраструктурних објеката” аутор указује да туристички производи на глобалном тржишту имају специфична правила игре унутар којих се догађа карактеристичан процес размене вредности за новац. Сваки производ има своје тржиште и тренд развоја, начин дистрибуције и комерцијализације, опрему и елементе диференцирања. Производ планинског туризма поред сложене организационе форме одликују се и јединственим, стандардизованим туристичким комплексима који обједињавају софистициране рекреативне системе, смештајну понуду у аутентичном природном и културном окружењу, са изграђеном „туристичком сликом” која обухвата шири оквир од простора непосредне понуде. Органски раст и развој планинских дестинација довео је до стандардизације и уједначавања техничких система, услуга, организације и спољнег лика дестинација и објеката, до самог процеса планирања развоја дестинација, чији завршни производ треба да задовољи одређене квалитете, односно норме. Полазећи од правила и стандарда за уређење планинских дестинација као системских целина, у складу са постављеним циљевима развоја, утврђеног портфолија туристичких производа и детерминанти развоја планинских дестинација, туристичко уређење простора Старе планине у дисертацији је одвојено у посебне функционалне целине, које обухватају уређење туристичке инфраструктуре, планирање развоја туристичке супраструктуре и уређење техничких инфраструктурних система. Уређење туристичке инфраструктуре, која представља нервни систем планинске туристичке дестинације односи се на просторе за провођење активног одмора на планини, рурално-традиционалне просторе и заштићену природу Старе планине. Планирање система смештајних објеката односи се на дестинацијски ризорт (место за одмор), села за одмор и потенцијална туристичка места. Концептуалним планом инфраструктуре створене су базне претпоставке за развој пројеката туристичке инфраструктуре, туристичке супраструктуре, као и других објеката и садржаја од значаја за развој туризма на простору Старе планине. Основни инфраструктурни пројекат за провођење активног одмора на планини, нарочито у домену зимског туризма представља скијалиште чије уређење је у овом раду обрађено у нивоу детаљности који пружа основ за реализацију и најсложенијих пројеката у овој области. У домену уређења туристичке инфраструктуре за рурално-традиционалне просторе и заштићену природу Старе планине предложени су пројекти који представљају обележја многих планинских туристичких дестинација, а који могу ефикасно и брзо да активирају ресурсну основу Старе планине на ширем подручју. Обележје ових пројеката је низак негативни утицај фактора сезоналности и распрострањеност на ширем подручју планине. У складу са постављеним критеријумима и стандардима у раду је изведен концепт прве фазе развоја туризма на Старој планини који је супростављен реалним плановима развоја и конкретним активностима на развоју туризма на овом подручју. Аутор са правом закључује да туристичке дестинације са концептом одрживог туризма функционишу као тржишта где постоји равнотежа између купаца и продавца специјализованих добара и услуга, где обе стране сматрају да су локална еколошка и социјална добробит важне колико и да се туристима омогући квалитетан одмор. Полазећи од ових претпоставки у дисертацији је комплексном анализом услова и фактора туристичког уређења простора а посебно анализом развоја планинских туристичких дестинација потврђена хипотеза да примена савремених стандарда у планирању развоја и реализацији пројеката планинског туризма на принципима одрживог развоја представља оптимални модел развоја примењив на примеру развоја туризма на Старој планини.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Објављени радови:

- 1) Др Мирољуб Милинчић, Мр Ивана Царевић, Мр Љубомир Јовановић, Регионална сарадња и њен значај у превенцији ванредних ситуација у домену водних ресурса, Зборник радова, Међународни научни скуп „Ванредне ситуације”, Војно издавачки завод, Београд, 2009; 307-329. М 33 – 1
- 2) М.А Љубомир Јовановић, Planning of the training ground within the Ski-centre Stara planina, Зборник на апстракти, Међународниот конгрес за туризам и менаџмент на тема „Предизвици и перспективи во туризмот и менаџментот”, Универзитетот за туризам и менаџмент, Скопје, 2009. М 34 – 0,5
- 3) М.А Љубомир Јовановић, Planning of human resources within development of the “Јабучко равнине” Resort, Зборник на апстракти, Међународниот конгрес за туризам и менаџмент на тема „Предизвици и перспективи во туризмот и менаџментот”, Универзитетот за туризам и менаџмент, Скопје, 2009. М 34 – 0,5
- 4) Мр Едвард Јакопин, Љубомир Јовановић, Развој туризма у Србији, нова институционална решења, механизми и мере, Зборник радова, Кључни аспекти развоја сеоског туризма, Економски факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, 1999; 1- 20. М 45 – 1,5
- 5) Љубомир Јовановић, Владин пројекат финансирања инфраструктуре у туризму, Туристички преглед, Министарство трговине, туризма и услуга, Београд, 2006; 44- 49.

Рецензирано и прихваћено за објављивање:

1. М.А Љубомир Јовановић, Reservation of space important for tourism, Зборник на Универзитет, Универзитетот за туризам и менаџмент, Скопје, 2010; 34-42. М 23 – 4
2. М.А Љубомир Јовановић, Identification and classification of tourism attractions, Зборник на Универзитет, Универзитетот за туризам и менаџмент, Скопје, 2010; 47-54. М 23 – 4
3. М.А Љубомир Јовановић, Real estate market development concept in mountain tourist destinations, Hungarion Geographical Bulletin (Földrajzi Értésítő), 4/2010, Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 2010; pp. 43-51. М 23 – 4
4. М.А. Љубомир Јовановић, Mountain tourist destination strategic planning, Hungarion Geographical Bulletin (Földrajzi Értésítő), 1/2011, Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 2011; pp. 69-77. М 23 – 4

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Сумирајући резултате истраживања аутор са правом закључује да планинске дестинације спадају у најатрактивније и најпосећеније туристичке дестинације у Европи, а пространи планински терени погодни за развој скијалишта представљају најзначајнију ресурсну основу за развој планинског туризма. Смештене у амбијенту атрактивног природног окружења, на просторима који пружају мало могућности за развој широког спектра привредних активности, планинске туристичке дестинације су постале важан чинилац развоја туризма, али и привредног развоја руралних подручја многих земаља. Динамичне економске промене, технолошки напредак у развоју инфраструктуре, раст животног стандарда, повећање обима слободног времена и друге промене у сфери друштва и економије, непрестано су утицале на развој скијашке и спортско-рекреативне инфраструктуре планинског туризма и све веће интересовање туриста за планине. Паралелно са технолошким развојем и тржишним позиционирањем, текао је и процес организационог развоја, што све заједно чини једно вишедеценијско искуство, које је утицало на развој планинских дестинација. Органски раст и развој планинских дестинација довео је до стандардизације и уједначавања техничких система, услуга, организације и спољнег лика дестинација и објеката, до самог процеса планирања развоја дестинација, чији завршни производ треба да задовољи одређене квалитете, односно норме. У раду су изнети бројни примери примене стандардизације у области туристичког уређења простора

који се односе на туристичку инфраструктуру, туристичку супраструктуру, укључујући и иновативне моделе управљања некретнинама у туризму, као и стандарде за планирање техничких инфраструктурних система, који представљају нервни систем туристичких дестинација. У области уређења скијалишта изнети су модели комплексног планирања скијашког система у оквиру континуираног планирања развоја дестинације и посебно модели утврђивања капацитета скијалишта и ски-стаза који су засновани на истраживањима ставова корисника скијалишта. Анализом модела развоја планинских дестинација а посебно алпских планинских дестинација у раду је потврђена хипотеза да примена савремених стандарда у планирању развоја и реализацији пројеката планинског туризма на принципима одрживог развоја представља оптимални модел развоја. Иако је примарни циљ ове дисертације био утврђивање концепта туристичког уређења простора Старе планине, изведени циљеви су се показали далековидији и комплекснији са тежњом да дају допринос одрживом развоју овог подручја, који се огледа у структурним променама у туристичкој привреди и начину коришћења, организовања и уређења простора са крајњим циљем свеукупног очувања и унапређења компоненти економске, еколошке и социјалне сигурности.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Кандидат је успео да на основу секундарних и примарних истраживања примењујући методе аналитичко-синтетички, статички, дијалектички, модел моделовања да потврди постављене хипотезе и у потпуности испуни постављене циљеве рада. Кандидат је успео да постојећа научна и стручна знања примени на наведену област истраживања и докаже постављену хипотезу да, примена савремених стандарда у планирању развоја и реализацији пројеката планинског туризма на принципима одрживог развоја представља оптимални модел развоја

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

1. ДА ЛИ ЈЕ ДИСЕРТАЦИЈА НАПИСАНА У СКЛАДУ СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ НАВЕДЕНИМ У ПРИЈАВИ ТЕМЕ-ДА

2. ДА ЛИ ДИСЕРТАЦИЈА САДРЖИ СВЕ БИТНЕ ЕЛЕМЕНТЕ-ДА

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци- Један од главних доприноса докторске дисертације, поред истраживачког дела, садржан је у бројним примерима примене стандардизације у области туристичког уређења простора који се односе на туристичку инфраструктуру, туристичку супраструктуру, укључујући и иновативне моделе управљања некретнинама у туризму, као и стандарде за планирање техничких инфраструктурних система, који представљају нервни систем туристичких дестинација. Такође у области уређења скијалишта изнет је модел комплексног планирања скијашког система у оквиру континуираног планирања развоја дестинације и посебно модел утврђивања капацитета скијалишта и ски – стаза који је заснован на истраживањима ставова корисника скијалишта. Научни допринос докторске дисертације огледа се у планирању развоја и туристичког уређења простора које је усмерено на стварање основе за функционисање подручја као целовите и конкурентне туристичке дестинације. На основу SWOT анализе, обиласка подручја и анализе ситуације на терену, као и на основу процењених тржишних могућности, те на бази тога дефинисаним недостацима и проблемима дестинације, идентификовани су кључни приоритетни пројекти којима је сврха повећање конкурентности туристичке дестинације Стара планина. На основу процене тенденција глобалних туристичких кретања и анализе и валоризације укупних туристичких потенцијала утврђени су циљеви и оквири средњорочног и дугорочног развоја туризма који представљају основ за афирмацију концепта најрационалнијег и најфункционалнијег организовања туризма и туристичког

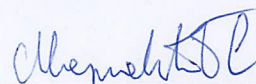
уређења простора.

4. НЕДОСТАЦИ ДИСЕРТАЦИЈЕ И ЊИХОВ УТИЦАЈ НА РЕЗУЛТАТ ИСТРАЖИВАЊА: комисија је мишљења да дисертација нема недостатака који битно утичу на резултате ауторовог истраживања.

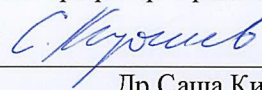
X ПРЕДЛОГ:

НА ОСНОВУ УКУПНЕ ОЦЕНЕ ДОКТ ДИСЕРТАЦИЈЕ, КОМИСИЈА ПРЕДЛАЖЕ:

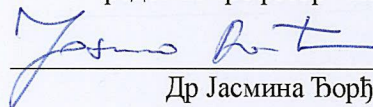
-да се докторска дисертација под насловом „**Туристичко уређење Старе планине**” прихвати и да се кандидату **Мр Љубомиру Јовановићу** одобри одбрана.

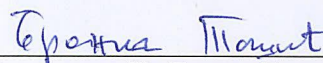
Др Слободан Марковић,
редовни професор - председник

Др Саша Кицошев
редовни професор - ментор

Др Јасмина Ћорђевић,
ванредни професор – члан

Др Бранка Тошић,
ванредни професор-члан